

TCK prva u Srbiji dobila IPPC dozvolu

Na svečanosti u Beogradu, 25. jula tekuće godine, ministar životne sredine, rудarstva i prostornog planiranja – dr Oliver Dulić, uručio je prvu integrисану dozvolu (predviđenu Zakonom o integrисаном спречавању и контроли загађења животне средине) *Titan Cementari Kosjerić*. Dozvolom su određeni uslovi za rad postrojenja i obavljanje активности proizvodnje cementa, u skladu sa највишim дистингуцима у области заштите животне средине који су прописани законодавством Републике Србије и стандардима Европске уније.

„Mi iz *Titan Cementare Kosjerić* smo, пре свега, поносни на чинjenicu da prvi u Srbiji dobijamo integrисану dozvolu koja predstavlja потврду da smo испунили стандарде Републике Србије и Европске уније и што, na ovaj начин, достојно представљамо *Titan Grupu*, која је препознатљива по друштвено одговорном пословању. Истовремено, желим да дамо добар пример и потврдимо сарадњу са локалном zajednicом, државом, partnerima, медijima и стручном јавношћу, као и нашу јасну намеру, ozbiljnost i posvećenost kada je u pitanju doprinos održivom razvoju. Ne само da radimo sve što je u našoj moći da eliminišemo uticaj naših operacija na okruženje, već to radimo odgovorno i temeljno. Sa oko 10.000.000 evra koje smo od 2002. године уложili у локалну zajednicу, 15.000.000 evra уложенih u истом периоду u unapređenje животне средине, i IPPC dozvolom kao потврdom našeg stalnog napredovanja, mi unosimo promene – leaderske promene, koje su na dobrobit svih nas i našeg okruženja“, rekao je Miroslav Gligorijević, generalni direktor *Titan Cementare Kosjerić*.

IPPC dozvola заснована је на већим прописима који имају за циљ спречавање и контролу загађења животне средине кроз: рационално управљање ресурсима, примену најбољих доступних техника и уштеду природних ресурса, дистиранje graničnih

Ministar dr Oliver Dulić uručuje prvu integrисану dozvolu u Srbiji
Miroslavu Gligorijeviću, директору TCK

vrednosti emisija прописаних standardima и оdrživo управљање otpadom. Sa donетим Zakonom o integrисаном спречавању и контроли загађења животне средине, правни систем Републике Србије је у том домену у потпуности прilagođen IPPC директиви Европске уније. Sva IPPC постројења у Србији, prema ovom Zakonu, u обавези су да до 2015. године обезбеде IPPC dozvolu.

Posle добијања IPPC dozvole, nastavljamo са proaktivnim приступом и побољшањем уčinka u ovom domenu. Unapređenje daljeg пословања и одговорног односа према животној средини биће засновано на пovećању energetske ефикасности, смањењу употребе природних ресурса и промоцији коришћења alternativnih materijala. Zamena neobnovljivih, fosilnih горива обновљивим извором енергије – чврстим горивом добијеним из отпада (SRF), sa ciljem daljeg smanjenja uticaja na животну средину i očuvanja konkurentnosti na tržištu, ostaje jedan od највишih prioriteta.

Rad u ograničenom prostoru

Pavle Ljubičić, inženjer bezbednosti i zdravlja na radu

Ograničeni prostor je svaka otvorena, delimično ili potpuno zatvorena, fizički ograničena oblast, u kojoj postoji povećana opasnost po bezbednost i zdravlje radnika, usled konfiguracije mesta rada ili nedostatka manipulativnog prostora i prostora za rad. Opasnosti i štetnosti u ovakvim uslovima mogu nastati zbog:

- ✉ fizičke osobine ograničenog prostora (konstrukcija, konfiguracija mesta rada i sl.)
- ✉ potencijalno prisutne opasnosti i štetnosti u tom prostoru (fizičko-mehaničke, hemijske, ergonomске)

Neke od mogućih fizičko-mehaničkih opasnosti:

- nemogućnost ili ograničenost pravovremenog uklanjanja sa mesta rada;
- izloženost zatvaranju, mehaničkom udaru i poklapanju;
- rad na visini ili u dubini;
- rad u nedovoljno osvetljenom i provertravanom prostoru;
- mogućnost klizanja ili spoticanja (mokre ili klizave površine);
- opasnost od požara i eksplozije;
- opasnost od električne energije i opreme pod naponom;
- buka i vibracije;
- štetni uticaji mikroklime (visoka ili niska temperatura, vlažnost, brzina strujanja vazduha)

Neke od mogućih hemijskih opasnosti:

- opasnosti od gasova, dima, pare i isparenja materija koje su već prisutne u ograničenom prostoru (goriva, maziva,

kiseline), ili nastaju kao posledica radnih aktivnosti (gasovi prilikom zavarivanja, stvaranje ugljen-dioksida);

- povećana koncentracija prašine

Ergonomski faktori:

- napor ili telesna naprezanja;
- nefiziološki položaj tela;
- psihološki faktor – stres

Svaki ograničen prostor mora biti jasno definisan i vidno obeležen. Takođe, neophodno je izdati precizno pisano uputstvo u kome su detaljno navedeni standardi i zahtevi koji moraju biti ispunjeni prilikom obavljanja ovih poslova.

Za ulazak i obavljanje radnih aktivnosti u zatvorenim prostorima mora postojati dozvola za rad.

Preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu

Pre izdavanja dozvole za rad u ograničenom prostoru, potrebno je izvršiti analizu opasnosti i štetnosti prisutnih na određenoj lokaciji. Zatim, treba precizno navesti mere bezbednosti i zdravlja na radu kojima će rizik biti eliminisan ili smanjen na prihvatljiv nivo. Za svaki ograničen prostor, zavisno od specifičnih uslova, potrebno je propisati preventivne mere bezbednog rada. Neke od tih mera su:

- komunikacija: neophodno je obezbediti stalnu komunikaciju radnika koji vrši nadzor sa radnikom koji se nalazi u ograničenom prostoru;
- stvaranje bezbednih uslova: zatvaranje svih dotoka štetnih materijala, kao i obezbeđivanje mašina i uređaja od neželjenog kretanja;

- osvetljenje: obezbeđivanje dobre vidljivosti;
- ventilacija: obezbediti dobru proventrenost i dotok kiseonika;
- izrada plana evakuacije;
- prethodna obučenost i zdravstvena sposobnost radnika koji izvode ove rade;
- upotreba adekvatne opreme za ličnu zaštitu na radu (na osnovu procene specifičnih uslova)

Najbolja preventivna mera jeste iznalaženje načina za obavljanje posla bez ulaska u ograničen prostor, prethodno treba razmotriti sve druge mogućnosti.

Obezbeđen pružni prelaz u Kosjeriću

Kako su bezbednost i zdravlje na radu prioritet u našem poslovanju, sa ciljem stalnog napredovanja u ovoj oblasti, sproveli smo rekonstrukciju i obezbeđenje prelaza na industrijskom koloseku *Titan Cementare Kosjerić*, koji prolazi kroz grad.

Šta je realizovano ovim projektom? Ugrađen je SIEMENS-ov procesni uređaj najnovije generacije za upravljanje i kontrolu rada putnog prelaza. Postavljene su nove elektropostavne sprave sa polubranicima. Reparirani su kontrolni signali, kućica putnog prelaza, postavljen je novi asfalt preko kolovozne površine. Reparirani su postojeći i ugrađeni novi putoprelazni signali. Obnovljena je postojeća i postavljena dodatna, vertikalna i horizontalna saobraćajna signalizacija,

na pružnom prelazu i u svim okolnim ulicama u neposrednoj blizini.

Nakon izvršenog tehničkog prijema prelaza, od strane republičke komisije, dobijena je upotrebna dozvola, i prva kompozicija je obnovljenim prelazom stigla u fabriku 18. jula 2011. godine.

Angažovanjem ekipa izvođača i podizvođača, na realizaciju ovih poslova utrošeno je oko 300 radnih sati koji su protekli *bez jedne povrede na radu*.

Revija sporta i veština

Ovogodišnja Cementarijada, XXII po redu, održana je u Kladovu, od 26. do 29. maja, a gostoprimstvo su nam ukazale kolege iz Lafarge beočinske fabrike cementa. Oko 300 učesnika odazvalo se ovom druženju kome su, pored domaćina i naših ekipa, svoj lični pečat dale i kolege iz fabrika Holcim, Usje i Lukavac. Jedinstvena prilika za susrete, sportska nadmetanja i zabavu, ova manifestacija tradicionalno je propraćena odličnim raspoloženjem, istinskim žarom sportske igre i navijačkom atmosferom.

Takmičenje u Kladovu, oplemenjeno prisustvom bogatog istorijskog nasleđa, odvijalo se u deset disciplina: mali fudbal, košarka, odbojka, rukomet, streljaštvo, pikado, ribolov, stoni tenis, šah i nadvlačenje konopca.

U ukupnom rezultatu, *Titan Cementara Kosjerić* je zauzela treće mesto kojim je samo potvrđen naš provereno solidan plasman na dosadašnjim Cementarijadama. Naročito se ponosimo zapaženim uspehom u pripremanju riblje čorbe, jer

Kuvare najbolje riblje čorbe na Cementarijadi 2011
– Dragica Mandić i Draško Đurović

je naš tim, i pored jake takmičarske konkurenkcije, odneo ubedljivu pobedu.

Timski duh, postizanje odličnih rezultata i pozitivna energetika – TCK tim na Cementarijadi 2011

Neiscrpna draž putovanja

Andelka Spasojević, HR Officer

Ljudske i profesionalne vrednosti su najvažniji potencijal u poslovanju *Titan Cementare Kosjerić*. Uzajamno poštovanje i razumevanje, unapređenje dobrih odnosa i konstantan razvoj stručnih i ličnih kvaliteta ugrađeni su u našu svakodnevnu praksu. Uz redovne poslove, zaposleni imaju mogućnosti da se uključe u organizovana druženja, rekreaciju i druge aktivnosti koje obogaćuju slobodno vreme. Posvećenost kolektivu ogleda se i u organizovanju zanimljivih jednodnevних izleta koji su, nekoliko puta godišnje, prilika za predah od rutine i upoznavanje drugih krajeva. Tako smo, proteklog juna, omogućili kolegama da putuju i da u svoje mesto i radno okruženje donesu nove utiske.

Jedno od odredišta bio je Drvengrad, sa iskonski očuvanim krajolikom Mokre gore. Bajkoviti gradić od drvenih oblica i železničkih pragova, sa nazivima ulica koji čuvaju kulturnu baštinu Balkana, projekcija filma u jedinstvenom bioskopu Andergraund, kvalitetan obrok u restoranu domaće kuhinje, učinili su da se ovaj dan pamti kao izlet u oazu spokoja i lepote.

Novu draž putovanja i upoznavanja nesvakidašnjeg, pružila nam je poseta etno selu Stanišić, nadomak Bijeljine. Vreme je dozvoljavalo da na putu ka Bosni predahnemo i u drugim mestima u blizini Drine. Nezaobilazna je bila Banja Koviljača, stari rehabilitacioni centar Srbije i jedno od najlepših i najlekovitijih banjskih lečilišta na ovim prostorima. Osetili smo blagotvorni uticaj klime i cvećem i zelenilom oplemenjenog prostora čuvene podrinske banje.

Ubrzo smo se našli u etno parku Stanišić kome su posetioci dali i opisni naziv – „raj“ stvoren ljudskom rukom. Zato smo se trudili da prizor ovekovečimo foto-aparatima i upijemo svaki detalj ovog ambijentalnog kompleksa. U Stanišićima se izdvajaju dve celine. Jedna prikazuje svetovni život i čine je drvene kuće – brvnare sa pokućstvom, dok je drugi prostor duhovnog karaktera i predstavlja skup replika istorijskog i religijskog značaja. Objekte povezuju popločane kamene staze, koje zainteresovanim gostima omogućuju da vide svaki deo sela. Mi smo želeli da obiđemo sve, i nismo propustili nijedan detalj.

U TCK kultura putovanja se neguje kao poseban vid animacije i pažnje prema zaposlenima. Koliko su zanimljivi i korisni ovi zajednički provedeni trenuci, uverili su se svi oni koji su se uključili u turističke izlete našeg kolektiva.

Afirmacija učenja i prosvećivanja

Na Vidovdan, koji za đake, tradicionalno, predstavlja zvanični završetak školske godine i priliku da se sumiraju rezultati dotadašnjeg zalaganja u učenju, Titan Cementara Kosjerić već ustaljeno odaže priznanje najuspešnijim školarcima sa područja kosjerske opštine. Ovo je jedan od povoda kada naš kolektiv, kroz nagrađivanje najboljih učenika, ističe svoje bitno uverenje da su posvećenost učenju i ulaganje u znanje ključ za ostvarenje svih ambicija i progrusa kome mladi ljudi treba da streme. Ujedno, ovim gestom razumevanja i podrške obrazovanju, *Titan Cementara Kosjerić* potvrđuje i dobru komunikaciju sa prosvetnim ustanovama u okruženju.

U Osnovnoj školi „Mito Igumanović“ za odličan uspeh, prvu nagradu, laptop, ravnopravno su podelile *Đurđica Marić* i *Slađana Filipović*, dok je drugu nagradu, desktop računar, zaslužila *Sofija Jovanović*. Osim ovih učenica, iz generacije koja prva polaže „malu maturu“ po novom programu, nagrađeni su i učesnici republičkih takmičenja tokom protekle školske godine. Zapažene rezultate na različitim poljima ostvarili su: *Đurđina Pavlović*, *Milovan Grbić*, *Mario Đukanović* i *Aleksandra Jovanović*.

U generaciji završnog razreda Osnovne škole „Jordan Đukanović“ na Vardi najbolji su bili: *Jovana Vukosavljević*, *Jovana Ćebić* i *Marko Stefanović*, koji su od TCK takođe dobili vredne nagrade (desktop računar i digitalne fotoaparate).

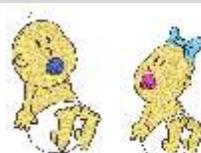

Tehnička škola u Kosjeriću sledi princip nagrađivanja najistaknutijih učenika u svakom razredu, pa su za najbolje proglašeni: *Sara Mitrović* (I razred), *Milica Radojević* (II razred), *Saša Đokić* (III razred) i *Vesna Mladenović* (maturant).

Jasnim vrednovanjem uspeha mladih, kroz dugogodišnju praksu čestitanja i darivanja, *Titan Cementara Kosjerić* afirmiše učenje, znanje i prosvećivanje kao najznačajnije vrednosti savremenog društva.

Naše bebe

- 🔗 Igor Stefanović (Elektro održavanje) dobio je sina Petra
- 🔗 Zoran Lučić (Mlin cementa) dobio je čerku Nevenu

Prenošenje znanja i iskustva u radu

U skladu sa vrednostima *Titan Grupe*, naše društveno odgovorno poslovanje fokusirano je na tri specifične oblasti: *obrazovanje, životna sredina, kao i bezbednost i zdravlje na radnom mestu*.

Sa tim poslovnim usmerenjem, *Titan Cementara Kosjerić* rado izlazi u susret mladima koji žele da uče, steknu i prošire svoja

znanja. Tako se u našem kolektivu dugi niz godina realizuju razne stručne prakse za srednjoškolce i studente.

Ovoga puta, u maju mesecu, ugostili smo profesore i učenike završnog razreda elektro smera Tehničke škole iz Kosjerića. U komandnom centru učenike su primili menadžer proizvodnje Milovan Jakšić i menadžer elektro-održavanja Milan Ristanović. Naši stručnjaci su mlade elektrotehničare upoznali sa procesom proizvodnje cementa i uputili ih u sisteme automatskog upravljanja koji su kod nas primjenjeni (upravljanje pomoću PLC-ova i SCADA).

Dečiji letnji kamp u Skakavcima

Ovo je peta godina kako se u selu Skakavci, nadomak Kosjerića, na inicijativu i u organizaciji učitelja Mihaila Joksimovića, organizuje letnji kamp za decu koja žele da bliže upoznaju lepotu prirode i način života na selu. Ovo okupljanje mališana u živopisnom okruženju našeg kraja već dobija karakter tradicionalnog programa po kome područje Kosjerića postaje prepoznatljivo i popularno odredište za rekreaciju i edukaciju mlađih.

U periodu od 17. do 20. juna, učenici mlađih razreda osnovnih škola iz Beograda i Novog Sada, u pratnji svojih nastavnika, imali su priliku da se druže sa vršnjacima iz seoske sredine, sa kojima su neposredno učili o novom okruženju, značaju i blagotvornom uticaju prirode. U autentičnom i nezagodenom ambijentu Skakavačke kotline, deca su nalazila zadovoljstvo i

inspiraciju u darovima prirode i slikama iz seoskog života. Svoje utiske mališani su prenosili na kreativne radionice, u okviru kojih su crtali, slikali i izrađivali dekorativne predmete od prirodnih materijala. U aktivnom i celodnevno osmišljenom programu, na svežem vazduhu i daleko od gradske vreve, deca su imala priliku za intenzivno učenje o ekologiji i lokalnim običajima.

Letnji seminar u Skakavcima, kao uspešni model očigledne nastave, i ove godine je realizovan zahvaljujući razumevanju i podršci *Titan Cementara Kosjerić* čije su poslovne vrednosti povezane sa idejom stalnog učenja i afirmacije svih aktivnosti koje proširuju saznanja, prosvećuju i unapređuju pogled na svet.

[www.titan.rs – posetite nas!](http://www.titan.rs)

Prisustvo jedne kompanije na Internetu više nije pitanje prestiža, već neizostavni deo poslovne strategije. Kao dinamičan medij, Internet omogućuje neprestano ažuriranje informacija i pruža velike mogućnosti za dvosmernu komunikaciju sa poslovnim partnerima i korisnicima. Pored toga što je najperspektivniji medij za razmenu informacija i mesto na kome se sve veći deo javnosti redovno informiše, Internet je i izuzetan marketinški alat.

Internet revolucija nije zaobišla ni našu zemlju. Više od 40% domaćinstava u Srbiji poseduje Internet priključak, a više od 1.700.000 ljudi svakodnevno koristi ovaj medij. Najveći broj privatnih korisnika, preko 70%, upotrebljava Internet za dobijanje informacija sa veb-sajtova. Blizu 70% preduzeća koja imaju Internet vezu, poseduje svoj veb-sajt.

Titan Cementara Kosjerić posvećuje posebnu pažnju prezentaciji svog poslovanja preko Interneta. U tom smislu, novi veb-sajt kompanije, projektovan u skladu s modernim standardima, predstavlja važan iskorak u pravcu adekvatnog pozicioniranja i stvaranja jasnog korporativnog identiteta na Internetu. Putem sajta, zainteresovani posetioci – poslovni partneri, mediji i korisnici – dobijaće pravovremene i tačne informacije o kompaniji, njenim proizvodima, zaposlenima, zaštiti životne sredine i društveno odgovornom poslovanju.

Putem sajta kompanije, *TCK* će distribuirati vesti, servisne informacije, multimedijalne materijale i druge sadržaje. U duhu

The screenshot shows the homepage of the Titan Cementara Kosjerić website. At the top, there is a navigation bar with links for 'Pretraga', 'O KOMPANIJI', 'DOP', 'ŽIVOTNA SREDINA', 'PROIZVODE', 'LJUDI', 'VESTI', and 'KONTAKT'. Below the navigation bar, there is a large banner with the text 'Društveno odgovorno poslovanje' (Socially responsible business) and a subtext 'Nedeljnost, respekt, častoljubivost, odgovornost, etičnost, transparentnost i profesionalnost, dobar poslovni rezultat formirane osobe, učinkovitost i optimizacija resursa, kompetencije, članarina, uspešnost i realizacija ciljeva i strategije'. To the right of the banner, there is a section titled 'Razvoj' (Development) featuring a photograph of two people working at a desk. On the far right, there is a sidebar titled 'EKOMONITOR' with sections for 'Prašina', 'SO₂', 'NO_x', 'Partneri', 'Galerija', and 'Novine'.

svog poslovanja, promovisaće vrednosti po kojima je prepoznatljiva *Titan Grupa*: etičnost u poslovanju, transparentnost, kompetentnost, otvorenu komunikaciju. Atraktivna dizajnerska rešenja, prikladna struktura i jednostavno koncipiran korisnički *interfejs*, omogućavaju brzo i efikasno pretraživanje sadržaja i udobno komuniciranje sa sajtom.

Posetite naš sajt na adresi: www.titan.rs.

The screenshot shows the homepage of the Titan Cementara Kosjerić website. At the top, there is a navigation bar with links for 'Pretraga', 'O KOMPANIJI', 'DOP', 'ŽIVOTNA SREDINA', 'PROIZVODE', 'LJUDI', 'VESTI', and 'KONTAKT'. Below the navigation bar, there is a large banner with the text 'Stalno samousavršavanje' (Continuous improvement) and a subtext 'Organizacija koja može, spremnost na promenu, odgovor na izazove.' To the right of the banner, there is a section titled 'TITAN Cementara Kosjerić' with a brief description: 'Razvijamo se kao multiregionalni, vertikalno integrisani proizvođač cementa, kombinujući vrhunsku operativnost i duh inicijativa sa poštovanjem ljudi, društva i životne sredine.' Below this, there is a detailed description of the company's history and current operations. On the far right, there is a sidebar titled 'EKOMONITOR' with sections for 'Prašina', 'SO₂', 'NO_x', 'Partneri', and 'Galerija'.